

Одделот за граѓански дела на Врховниот суд на Република Македонија, согласно членот 91 став 3 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр.58/2006, 35/2008, 150/2010), членот 68 став 5 од Судскиот деловник („Службен весник на РМ“ бр.66/2013) и членот 46 став 2 од Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Македонија, расправајќи за правно прашање од интерес за работата на сите совети во судот и воедначување на судската практика, на седницата одржана на ден 04.07.2014 година, го усвои следното:

ПРАВНО МИСЛЕЊЕ

Ревизијата не е дозволена кога постапката била спроведена по правилата на редовна (општа) парнична постапка или друг вид на посебна парнична постапка, наместо по правилата на постапката по спорови од мала вредност, а според вредноста на предметот на спорот, износот е во висина која одговара на вредносниот критериум на спорови од мала вредност.

Образложение

Со влегување во сила и почетокот на примената на Законот за изменување и дополнување на Законот за парничната постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр.116/2010), предвидена е нова законска можност за дозволеност на ревизија уредена со одредбата од член 372 став 3 точка 6.

Имено, споменатиот закон влезе во сила на 09.09.2010 година, а се применува од 09.09.2011 година (освен одредбите од член 418 од Законот за парничната постапка), така што во членот 99 став 2 од Законот за изменување и дополнување на Законот за парничната постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр.116/2010) се предвидува дека постапките пред првостепените судови кои не се започнати до денот на започнување на примената на овој закон, ќе се водат според одредбите на овој закон.

Во одредбата од член 372 став 2 од погоре споменатиот закон предвидено е дека странките можат да изјават ревизија против второстепена пресуда, ако вредноста на предметот на спорот на побиваниот дел на пресудата надминува 1.000.000 денари.

Според член 372 став 5 од истиот закон, одредбите од ставовите (2) и (4) од овој член не се применуваат во оние спорови за кои со овој или со друг закон изрично е определено дека за нив ревизијата не е дозволена.

Согласно став 3 точка 6 од истиот член од законот, по исклучок од ставот 2 на овој член, без оглед на вредноста на спорот, ревизијата

секогаш е дозволена во спорови во кои во постапка по жалба второстепениот суд ја преиначил првостепената пресуда.

При тоа, во Законот за изменување и дополнување на Законот за парничната постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр.116/2010), задржано е истото законско решение во врска со дозволеноста на ревизија во споровите од мала вредност содржано во член 438 став 4 според кое во споровите од мала вредност не е дозволена ревизија против правосилна одлука на второстепениот суд.

Во врска со погоре наведените законски одредби, во судската практика на Врховниот суд на Република Македонија се постави прашањето за дозволеноста на ревизија во постапки кои се започнати по влегување во сила и почетокот на примената на Законот за изменување и дополнување на Законот за парничната постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр.116/2010), а кои постапки биле спроведени по правилата на редовна (општа) парнична постапка или друг вид на посебна парнична постапка, наместо по правилата за постапка по спорови од мала вредност и во која постапка второстепениот суд ја преиначил второстепената пресуда, иако вредноста на предметот на спорот е во износ којшто одговара на вредносниот критериум за спорови од мала вредност.

Постапката во спорови од мала вредност е уредена со одредбите содржани во глава дваесет и деветта од Законот за парничната постапка, односно со членовите од 429 до 438.

Согласно член 430 став 1 од Законот за парничната постапка („Службен весник на РМ“ бр.79/05, 110/08, 83/09, 116/10), спорови од мала вредност, во смисла на одредбите на оваа глава, се спорови во кои тужбеното барање се однесува на побарување во пари кое не го надминува износот од 180.000 денари. Во одредбите од став 2 и став 3 од истиот член определени се како спорови од мала вредност и оние спорови во кои тужбеното барање не се однесува на побарување во пари, а тужителот во тужбата навел дека се согласува наместо исполнување на определено барање да прими определен паричен износ кој не го преминува износот од ставот 1 на овој член (член 33 став1), како и споровите во кои предмет на тужбеното барање не е паричен износ, туку предавање на подвижен предмет, чија вредност што тужителот во тужбата ја навел не го надминува износот од ставот 1 на овој член (член 33 став 2).

Соодветни законски решенија во определувањето на споровите од мала вредност во стопанските спорови, се содржани и во одредбите од членот 473 став 1, 2 и 3 од истиот закон, со тоа што вредносниот лимит во овој вид спорови е во износ од 300.000,00 денари.

Имено, одредбите на Законот за парничната постапка, во смисла на членот 461, се применуваат и во постапката во стопанските спорови.

При тоа, треба да се има предвид и одредбата од член 432 од истиот закон, според која, постапката во спорови од мала вредност ќе се спроведува и по повод приговор против платниот налог, ако вредноста на оспорениот дел на платниот налог не го надминува износот од 180.000,00 денари.

Единствен исклучок во примената на одредбите за постапка во спорови од мала вредност, предвиден е во членот 431 од Законот за парничната постапка, според кој не се сметаат како спорови од мала вредност, во смисла на одредбите од оваа глава, споровите за недвижности, споровите од работни односи од статусен карактер и споровите поради смеќавање на владение.

Од содржината и анализата на погоре цитираните законски одредби, произлегува дека законодавецот точно ги определил споровите од мала вредност, при што дозволеноста на ревизијата, во смисла на членот 438 став 4 од Законот за парничната постапка, се оценува според видот на спорот, така што во оваа одредба изрично е предвидено дека во споровите од мала вредност не е дозволена ревизија против правосилна одлука на второстепениот суд.

Со оглед на сето погоре изложено, а имајќи ја предвид цитираната одредба од членот 438 став 4 во врска со член 372 став 5 од Законот за парничната постапка, Одделот за граѓански дела на Врховниот суд на Република Македонија, го донесе правното мислење како што е погоре наведено.

ОДДЕЛ ЗА ГРАЃАНСКИ ДЕЛА